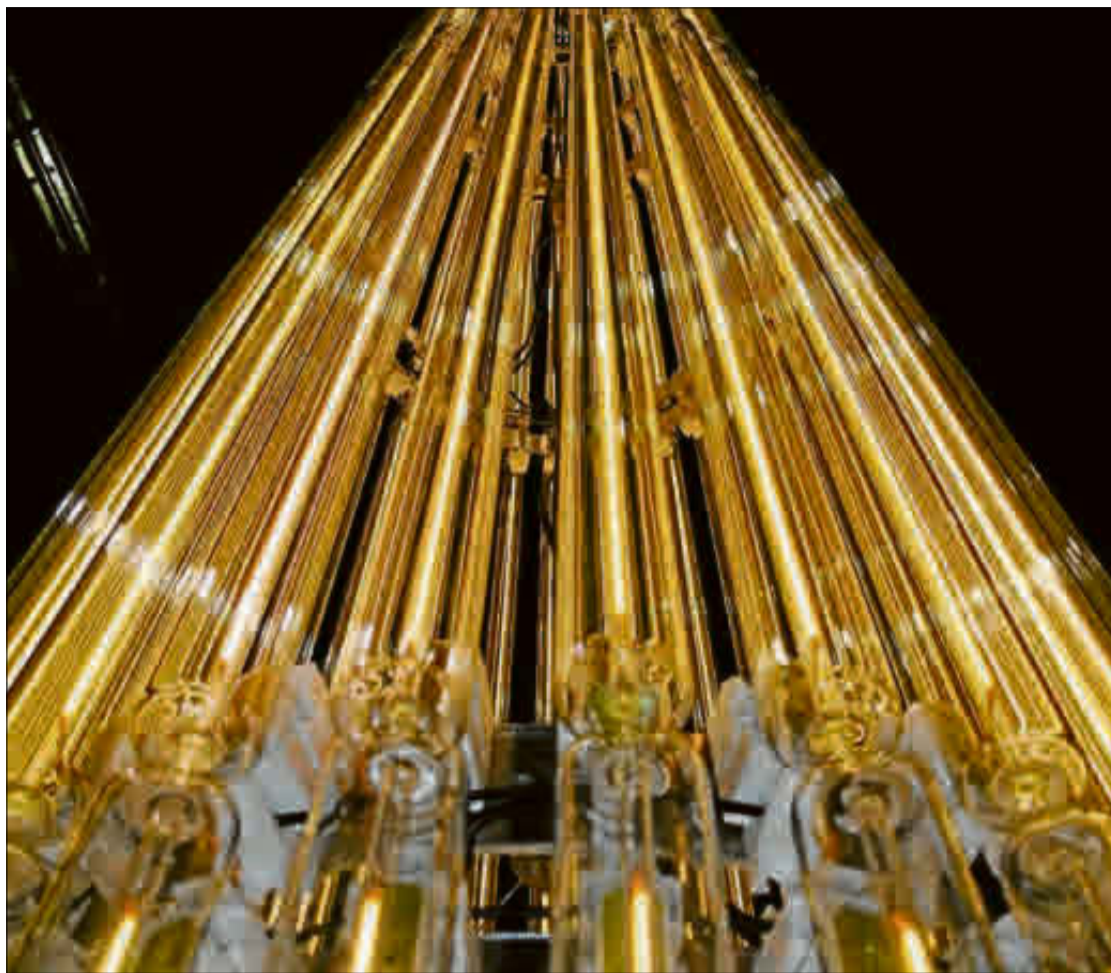

Cultura

Una de las piezas del galés en el Hangar Bicocca. L-EMV

Inelcom colabora en la obra monumental de luz de Cerith Wyn Evans

► La compañía de Xàtiva fabrica tubos de filamentos LED para la pieza clave de siete columnas de 20 metros de la muestra del galés en Milán

A.J.G. VALÈNCIA

Hay que estar muy atentos a los pasos de la Colección Inelcom de Arte Contemporáneo que dirige Javier Quilis. La empresa de tecnología valenciana lleva años colaborando con los mejores artistas internacionales y ahora ha trabajado con Cerith Wyn Evans (Gales, 1958) en una de sus más complejas instalaciones creada para la Pirelli Hangar Bicocca de Milán, una muestra monográfica que abre hoy comisariada por Roberta Tenconi y el valenciano Vicente Todolí.

El galés es un artista conceptual conocido por sus trabajos con la percepción de la luz artificial, donde juega con tubos retorcidos de neón que flotan en el aire y desde donde proyectan luces que acaban desvanecidas por los rincones. Un creador que ha expuesto en la Tate británica o la Bienal de Venecia. La alianza entre Cerith Wyn Evans e Inelcom era cuestión de tiempo, pues la compañía de Xàtiva es una de los mayores socios tecnológicas de artistas y centros de arte.

Muchos autores ya han recurrido al conocimiento de la corporación de los Quilis para desarrollar sus piezas, como Monica Bonvi-

«S=U=P=E=R=S=T=R=U=C=T=U=R=E».

cini, Carsten Höller y Juliao Sarmiento, entre otros.

La pieza clave de Cerith Wyn Evans en el Hangar Bicocca es «S=U=P=E=R=S=T=R=U=C=T=U=R=E».

U=R=E». Consiste en siete columnas de 20 metros de altura construidas exclusivamente por tubos luminosos de vidrio transparente que están dispuestos formando superficies cilíndricas que envuelven el interior hueco de las columnas.

Para su construcción, Inelcom ha optado por utilizar tubos de tecnología de filamento LED de diferentes longitudes, diseñadas expresamente para esta obra y que recrean la apariencia de los antiguos tubos de filamento incandescente, pero con menos de la décima parte de consumo. Las esculturas de luz no reposan en el suelo, sino que parecen levitar sobre él al estar suspendidas desde la altísima cubierta del edificio.

Son 7.000 tubos de vidrio de filamento LED con una longitud total de casi 5 km los que componen esta obra de dimensiones gigantescas que es, a su vez, una pieza extremadamente frágil. La intensidad de la luz de cada columna varía lentamente de forma caprichosa hasta apagarse por completo en ocasiones.

La exposición «...the Illuminating Gas» del Hangar Bicocca estará abierta al público hasta el 23 de febrero de 2020.

EN DEFENSA DE LA LLIBERTAT

TEATRE CRÍTICA

Joan Carles Martí
VALÈNCIA

«El moviment»
TEATRE EL MICALET

► De Manuel Molins. Direcció: Joan Peris. Reparto: Ximo Solano (professor); Paula Albert, Helena de Luis Sapiña, Mateo Medina, Sergio Novella, Edu Rodríguez, Cristina Sanmartin (alumnes). Fins el 24 de novembre.

Durant els finals dels anys setanta, *El miedo a la libertad* d'Erich Fromm era un llibre que rodava pels instituts. Encara que el psicoanalista alemany d'origen jueu l'havia escrit molt abans per alertar de les condicions psicosocials que van permetre l'hegemonia del nazisme, la reestrenada democràcia espanyola el va recuperar com una mena de catecisme laic. Manuel Molins m'ha fet recordar aquella lectura adolescent. Com a dramaturg atent ha sabut recollir a *El moviment* els fenòmens de totalitarismes actuals que fascinen els joves. Quan creïem que l'accés universal a l'educació i per tant la cultura deixava Europa vacunada contra el feixisme, només cal fer una lectura al diari per inventar noves teràpies. Això fa Molins, amb un text contundent a favor de la llibertat, perquè són temps de reivindicació bàsica.

El moviment és una obra molt intensa, gens fàcil d'interpretar i que incomoda a l'espectador. Cal anar amb les orelles ben afinades. Joan Peris tampoc ho tenia fàcil per posar en escena el text de Molins, que requereix una escenografia austera que centre l'atenció en el discurs. L'elecció de Ximo Solano com protagonista fa molt creïble el paper de Carles, el professor de secundària que trama una manipulació dels seus alumnes mitjançant un taller experimental que agrupa totes les assigna-

tures de l'àrea d'humanitats. Sobre Solano pivota tot el moviment de l'obra. Fa temps que no vaig a classe, però pel que sé d'alumnes i professors amics que han vist l'obra, el perfil de Carles és molt habitual, per això la gran actuació de Solano corre paral·lela a la voràgine enèrgica de la funció. Queden pocs actors tan intuïtius com ell en l'escena actual.

Reitere que *El moviment* és una peça de risc, resolta amb la direcció i el protagonista. No tant amb els actors que fan d'alumnes, dit amb tot el respecte del món i sabedor que alguns d'ells és la primera vegada que participen en una representació de primer nivell. Supose que segons vagen sumant funcions estaran millors, però els falta presència, dicció i assumir el paper. Els sis concentren l'univers divers d'una classe actual, la sabuda, el pallasso, la popular, l'esportista, la glamurosa i l'incompres. Molins retrata molt bé la situació de qualsevol institut del país, jugant amb els personatges dels xavals i demostrant la gran facilitat que tenen per ser carn de manipulació, siga la que proposa el professor per formar una secta des de la seua experiència juvenil en una molt activa aleshores, o les formes actuals d'alineament a través de les noves tecnologies.

A les escenes on desapareix Solano fa l'efecte d'estar a la representació de la festa de final de curs. Sóc conscient de la dificultat per trobar actors novells solvents, i també del poc marge per estirar assajos, per tant no cal tindre això en compte. L'important és l'essència d'una obra plena actualitat després de l'exhumació de Franco, i que la majoria de centres educatius haurien de veure. Igual que els docents que aprecien encara el seu treball.

El moviment és una de les obres de l'any, profunda, actual, polèmica i absolutament recomanable. Llarga vida a Molins, Peris, Solano i a El Micalet.

Ximo Solano, el protagonista d'«El moviment». CTM